

Risale-i Nur'dan başka eserleri okumak

Risale-i Nur'dan başka eser okumak veya okumamak noktasında farklı görüşler vardır. Bediüzzaman'ın, Kastamonu Lâhikası'ndaki bir mektubuna istinaden bir kısım Nur Talebeleri Risale-i Nur'dan başka eser okumanın Nur mesleğine ihanet olabileceği görüşünü savunurken, bir kısım kişiler de hiçbir beis olmayacağını savunmaktadırlar.

Bu iki görüşün de haklı tarafları olduğu gibi, yanlışa sebebiyet verecek taraflarının da olduğu kanaati taşııııı. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, Risale-i Nur'a muhatap olurken meseleleri daha istikametli kavramak için, bütüncül bir nazarla bakmak, ayrıntıları meselelerin bütünlüğünün hilâfına yorumlamamak daha doğru yaklaşımları netice verecektir.

İşte, "Risale-i Nur başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor" tesbitini de bu nazarla değerlendirmek, söyleme zemini, zamanı, kime söylendiği gibi değerlendirmelerle satır satır, kelime kelime okuyarak ve Risalelerin bütününe nazar ederek ayrıntıları umumileştirmeden tahlil etmek gerekir.

Bütünü, ayrıntıya hasreden bir nazarla yorumlamak veya ayrıntıları umuma teşmil etmek doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Bir de bu meselede genel bir kaide çıkarmak zordur. Zira, bu kişiden kişiye değişen, kişinin Risaleye muhataplık derecesine göre farklılaşan, niyetine göre değişkenlik arz eden bir durumdur. Yani bu soruyu soran herkese, "Kesinlikle Risaleden başka eser okumayacaksınız" demek ne kadar yanlışa, "Hayır başka eserlere de müracaat edebilirsiniz" demek de o kadar yanlıştır. Muhatabı veya kendimizi iyi tanımak Risale-i Nur'un tam meşrebimize veya karşımızdaki kişinin meşrebine tam yerleşip yerleşmediğine bakmak gerekecektir. Risale-i Nur'u anlayarak tam devretmek, hakikatlerin meşrebimize tam yerleşmesini netice verecektir. Öyle olduğu zaman da her şeye Risale-i Nur penceresinden bakan ve onun satırlarındaki hakikatleri daha iyi anlamaya programlanmış bir nazara sahip olunacaktır.

Aksi halde Risale-i Nur'u meşrebimize tam yerleştirmeden başka eserlere müracaat, şahsiyet bozukluklarına sebebiyet verecektir.

Şunu da unutmamak gerekir ki, Risale-i Nur üzerinde ciddî oyunların oynandığı zaman dilimlerinden geçmekteyiz. Risale-i Nur'la hizmeti, hayatının bir programı görenlerden başka bu eserlere "ders kitabı" mantığı ile, "Diyanetin bastığı bir eser", "sadeleştirilmesi gereken bir eser", "bir âlimin eseri" gibi bakış açılarıyla yaklaşan kimselerin de eline geçmiş durumdadır. Bu da eserlerin orijinalliğinin bozulması anlamında ciddî bir tehlikeye açık hale gelmesi demektir. Daha kısa ifadeyle Risale-i Nur'un ne olduğunu bilen, kıymetini takdir eden, diline âşinâ ve Risaleleri yine Risale-i Nur mantalitesi içinde anlamaya çalışanlardan başkalarının eline geçmiştir. Bu da Risale-i Nur'un gerek dilinin muhafazası, gerek şerhleri ve yorumları noktasında ciddî hassasiyet gösterilmesi gereken zamanlarda olduğumuzu bize hatırlatmaktadır.

Bu yüzden orijinalliğine zarar verecek her türlü malûmatfuruşluktan vazgeçip Risale-i Nur'u yine Risale-i Nur'la anlamaya çalışmak elzemdir.

Tabii ki bu, şu demek değildir: Risaleden başka kitap okunmaz. İman ilmini kısa ve kolay bir şekilde kazandıran Nurları,

daha iyi anlamak, hayata tatbik etmek, neşretmek niyeti, birinci ve öncelikli ve vazife-i asliye olduğu sürece başka eserleri okumakta bir beis yoktur. Risale-i Nur'un bazı meselelerini daha iyi anlamak için bir nevî yardımcı ders kitabı hükmünde eserler okunabilir. Zira Risale-i Nur'da öyle meseleler vardır ki, başka eserlerden edineceğiniz malûmatlarla tam tavazzuh etmektedir. Meselâ bazı dersleri anlamak için İslâm tarihini bilmeye ihtiyaç vardır. Yine bazı içtimâî meselelerin doğru tahlil edilmesinde Cumhuriyet tarihi, Türk demokrasi tarihi sürecini bilmeye ihtiyaç vardır. Yine bazı itikadî meselelerde mezhep görüşlerini öğrenmeye ihtiyaç vardır.

Hâsılı; kendisini dâvâyâ adanmış ve Risalelerle hizmet etmeyi hedef edinmiş bir kimsenin başka şeylerle, başka irşadlar, görüşler ve eserlerle meşguliyeti Risaleler konusundaki ihtisaslaşmasını olumsuz etkileyebilecektir. Bununla beraber Nur Talebeleri bilgilerini arttırmak için başka faydalı eserler okuyabilir, fakat bu şahsî kalır. Belki de buradaki meseleyi Zübeyir Ağabeyin yaklaşım tarzını örnek alarak çözümlemek mümkündür. Zira Zübeyir Ağabey insan fitratına göre muhataplarına muamele ederdi. Farklı fitratlara farklı tavsiyelerde bulunurdu. Meselâ bir kişiye “Mümkün mertebe gazeteye gitme” derken, bir başka kişiye “Mümkün mertebe gazeteye uğra kardeşim” derdi. Dolayısıyla Zübeyir Ağabeyin bu tavrına bakarak “Gazeteye karşıydı” diye bir yorum çıkarmak ne kadar yanlışsa, “Risalelerden başka kitap okuma” veya “Başka eserlerden de istifade et” söylemine bakarak herkes için kesin ve umumî bir yorum yapmak da o kadar yanlış olacaktır.

Yasemin Yaşar